

Obszary Szczególnie Narazone

na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego obejmują 4,46% powierzchni kraju

Programy działań na OSN

- ✓ Zapoznaj się z obowiązującymi programami działań ograniczającymi odpływ azotu z rolnictwa do wód powierzchniowych i podziemnych
 - ✓ Jeśli więcej niż 100 ha powierzchni gospodarstwa znajduje się na OSN opracji bilans azotu metodą na „powierzchni pola” i plan nawożenia
 - ✓ Jeśli prowadzisz produkcję zwierzęcą na dużą skalę lub jesteś nabywcą nawozów naturalnych sprawdź czy obowiązuje Cię wykonanie planu nawożenia
 - ✓ Jeśli nie masz obowiązku posiadania planu nawożenia, sprawdź czy planowane nawożenie azotem nie przekracza maksymalnych dawek określonych w programie działań
 - ✓ Nawozów mineralnych, naturalnych i organicznych nie stosuj na gruntach ornych po 15 listopada i przed 1 marca
 - ✓ Ubezpiecz się kiedy i w jakich dawkach wolno stosować nawozy na trwałych użytkach zielonych
 - ✓ Zabezpiecz odpowiednie warunki do przechowywania nawozów naturalnych przez okres 6 miesięcy
 - ✓ Prowadź ewidencję zabiegów agrotechnicznych wykonanych w gospodarstwie, szczególnie nawożenia
 - ✓ Dokumentację zachowaj przez okres 5 lat
- Szczegółowe informacje nt. OSN znajdziesz na stronach internetowych www.kzgw.gov.pl

Uwaga!

Niewypełnianie programów działań na OSN może skutkować zmniejszeniem płatności bezpośrednich w wyniku kontroli wymogów w zakresie zgodności

Produkcja rolna w harmonii ze środowiskiem

Dobre Praktyki Rolnicze

Wysoki plon

Żywna gleba

Racjonalne stosowanie nawozów

Wysoka efektywność produkcji

Zdrowa żywność

Czyste i zdrowe środowisko

Szczegółowe informacje znajdziesz na stronach internetowych:

www.minrol.gov.pl, www.iung.pulawy.pl,
www.schr.gov.pl, www.cdr.gov.pl, www.ksow.pl

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Informacja tel.: +48 22 623 10 00;
Fax: +48 22 623 27 50, 623 27 51

Wydano w lutym 2014

Efektywnie gospodaruj nawozami

STOP

STRATOM
AZOTU
I FOSFORU

Chroń środowisko naturalne

Pamiętaj!

Nawożenie to nie tylko korzyści ale także zagrożenia

Azot i fosfor to najważniejsze składniki planotwórcze

Niewykorzystane przez rośliny przenikają do wód i powodują eutrofizację

Gasowe związki azotu nosiącą „efekt cieplarniany”

Racjonalne, zgodne z zasadami dobrej praktyki rolniczej nawożenie to:

Oszczędność nawozów i mniejsze koszty produkcji

Bezpieczna żywność, czysta woda i zdrowe powietrze

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Technicznego

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Inicjatywa Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

STOSUJ DOBRE PRAKTYKI W NAWOŻENIU

Nawożenie dostosuj do potrzeb roślin i gleby

- ✓ Poznaj wymagania pokarmowe roślin.
- ✓ Skorzystaj z zaleceń nawozowych dla wybranej rośliny
- ✓ Poznaj odczyn i zasobność gleb w gospodarstwie.
- ✓ Analizę chemiczną gleby wykonuj regularnie co 4-5 lat

Optymalna zawartość składników pokarmowych w mg/100 g gleby

P ₂ O ₅	K ₂ O	Mg
15-17	10-17	3-7

- ✓ Stosuj nawożenie wszystkimi niezbędnymi składnikami pokarmowymi, w odpowiednich proporcjach
- ✓ Pamiętaj o konieczności wapnowania gleb kwaśnych
- ✓ Wapnowanie to zysza gleba i lepsze plony

Odczyn gleb (pH), poniżej którego niezbędne jest wapnowanie

Barwa lekka	Lekka	Średnia	Głęboka
4,5	5,0	5,5	5,6

- ✓ Zachowaj zrównoważone saldo składników pokarmowych. Nadwyżka bilansowa składników to większe koszty nawożenia i rozpraszanie składników do środowiska
- ✓ Nie przekraczaj dawki 170 kg N/ha w nawozach naturalnych (obornik, gnojowica, gnojówka) rocznie
- ✓ Zawartość składników mineralnych w kg na 1 tonę lub m³ nawozu naturalnego

Nawóz	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
Obornik	5	3	5-6
Gnojowica	3-4	2-3	3-4
Gnojówka	3-5	-	4-5

- ✓ Zmniejsz dawki nawozów mineralnych jeśli stosujesz obornik lub gnojowicę

10 kg N z obornika zastępuje działanie 3 kg N z nawozów mineralnych
10 kg N z gnojowicy lub gnojówki odpowiada 5-7 kg N z nawozów mineralnych

Stosuj nawozy we właściwym czasie i miejscu

- ✓ Mineralne nawozy azotowe stosuj krótko przed siewem i we wczesnych fazach rozwojowych roślin
- ✓ Całkowitą dawkę azotu podziel na 2-3 części i zastosuj w terminach optymalnych dla gatunków roślin
- ✓ Obornik stosuj pod rośliny o długim okresie wegetacji (buraki, ziemniaki późne, kukurydza etc.)
- ✓ Nie stosuj nawozów na glebach zalanych wodą, zamrzniętych lub pokrytych śniegiem
- ✓ Nawozów naturalnych i organicznych nie stosuj po 30 listopada i przed 1 marca
- ✓ Gnojowicy i gnojówki nie stosuj na polach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach
- ✓ o nachyleniu większym niż 10%
- ✓ Nie stosuj nawozów mineralnych, organicznych, obornika i gnojówki w odległości mniejszej niż 5 m od jezior i zbiorników o powierzchni do 50 ha, cieków wodnych, rowów i kanałów
- ✓ Nie stosuj gnojowicy w odległości mniejszej niż 10 m od jezior i zbiorników o powierzchni do 50 ha, cieków wodnych, rowów i kanałów

- ✓ Nie stosuj żadnych nawozów w odległości mniejszej niż 20 m od jezior i zbiorników o powierzchni powyżej 50 ha, ujęć wody i morskiego pasa nadbrzeżnego

Przeznaczaj przepisy i zalecenia

- ✓ Stosuj tylko nawozy WE lub nawozy dopuszczone do obrotu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz nawozy naturalne
- ✓ Nawozy naturalne stosuj dogłębno lub wymieszaj z glebą w najszybszym możliwym terminie, ale nie później niż 24 h po zastosowaniu
- ✓ Gnojowicę i gnojówkę magazynuj w szczelnych i zamkniętych zbiornikach
- ✓ Obornik przechowuj na płycie gnojowej
- ✓ Przed zastosowaniem nawozu zapoznaj się z zaleceniami producenta odnośnie jego stosowania
- ✓ Pamiętaj, że uprawa międzyplonów jest najlepszą metodą zabezpieczenia azotu glebowego przed wymywaniem
- ✓ Skorzystaj z usług doradcy rolniczego, który pomoże Ci w opracowaniu planu nawożenia dla Twojego gospodarstwa
- ✓ Wykorzystaj program komputerowy (NawSalD) lub kalkulatory internetowe do samodzielnego przygotowania planu nawożenia w gospodarstwie

